

i dette Ting heller ikke deler hans Betragtninger om den gode Vej, det vilde være, at indskrænke den almindelige personlige Handfrihed, kunde det ærede Medlem have sparet denne Forhandling. Jeg vilde, dersom det var mig, der stod som det ærede Medlem, tage Forslaget tilbage.

Wulff: Naar jeg har bedt om Ordet, er det ikke for at imødegaa de almindelige Betragtninger om Stadeligheden eller Ustadeligheden af Lotterier, som vi nylig hørte. Det ærede Medlem (Røedt) kan have Ret i meget af det, han har sagt, men det, jeg vil gøre nogle faa Bemærkninger til, er hans Omtale af Industrielotteriet. Jeg antager, at naar det ærede Medlems Angreb særlig er rettet mod Klasselotteriet, som er en Statsanstalt, og som har til Formaal at give Indtægt for Statskassen, og denne Institution falder bort, falde rimeligvis ogsaa de andre Lotterier, men saa længe Institutionen bestaar, vil jeg gerne med nogle Ord forsvare Industrielotterierne. Uden at ville gaa dybere ind paa den historiske Fremstilling, som det ærede Medlem gav, vil jeg tillade mig ganske kort at oplyse, at da Justitsministeren i 1833 forelagde et Lovforslag, hvortil han ønskede sig selv berøvet Retten til at uddele Koncessioner til ny Lotterier og ønskede de nuværende standsede efter 1837, gav han en Motivering derfor, og denne Motivering var ikke ganske den samme som det ærede Medlems. Dens Hovedpunkt var, at paa den Tid bestod der et stort Antal af saadanne Industrielotterier — jeg huster ikke, om der var 9 eller 10 — dels her i Kjøbenhavn og dels i Provinserne. Det var Barelotteriet for Sjælland og andre Provinser, og det var Lotterier, der bestode til Gavn for visse Institutioner, og der staa fremhævet i Motiveringen, hvad den ærede Taler vil kunne se af Rigsdagstidenden, at Konkurrencen mellem dette store Antal Lotterier medførte forskellige uheldige Forhold. Konkurrencen mellem de mange Lotterier førte til en Medsættelse i Godheden og Beskaffenheden af Gevinsterne, idet det blev en Hovedsag for dem at hverve Kunder, Holdere, Spillere, hvad man nu vil kalde dem, og den Fordeel, som Institutionerne skulde have til Udbytte, blev mindre og mindre, fordi Overskuddet fra de forskellige Lotterier svandt ind. Det var i dette Konkurrenceforhold mellem den vængde Smaalotterier, der var, at Ministeren saa en Ulempe i den bestaaende Ordning. Nu er det jo saaledes, at Ministeren forelagde sit Lovforslag, og det fandt Tilslutning her i Folketinget, men det gik ikke igennem i Landstinget, hvorimod

dette Ting opfordrede Regeringen til at ordne disse Forhold ad administrativ Vej; og jeg tror, at naar det ærede Medlem gennemgaar de Forhandlinger, der knytte sig til Dagsordenen, vil det vise sig, at det hovedsagelig var Ulempen ved de mange smaa Lotterier, man anerkendte. Jeg antager, uden at jeg vil sige, jeg indgaaende har gennemstuderet Forhandlingerne og uden at nægte andre Momenters Tilstedeværelse, at det er sikkert, at dette Moment spillede en Rolle. Jeg antager, man maa forstaa Dagsordenen saaledes, at Ministeren ad administrativ Vej skulde søge at forhindre den Ulempe, der klæbde ved at have saa mange Lotterier, og det skete da paa den Maade, at Ministeren samlede dem alle til eet Lotteri og gav Koncession til det nuværende Industrielotteri. De Mængder, der hæfte ved det i dets Egenkab af Lotteri, skal jeg ikke komme ind paa. Man kan være Modstander af overhovedet at spille i Lotteriet, men Spillelysten er nu en Gang et Faktum, og det er de faktiskste Forhold, man maa regne med. Jeg antager, den eneste Virkning af Afstæffelsen af vore Lotterier vilde være, at Folk spillede i de udenlandske Lotterier. Man opnaaede altsaa kun, at Pengene gik ud af Landet. Selv om der ogsaa leveredes Varer derfor, gik dog Fortjenesten ud af Landet og bragte os ikke nogen Indtægt. Jeg tror derfor, man gør rigtigst i at regne med den bestaaende Spillelyst og søge at drage sig den til Nytte. I Klasselotteriet maa Spillelysten staa til Statskassen, men gennem Industrielotterierne sker det paa en anden og, synes mig, smukkere Maade. Jeg skal tillade mig at nævne de Formaal, der støttes derigennem, og naar jeg nævner dem, vil det staa klart for ærede Medlemmer, at det særlig er forskellige Godegørenhedsforanstaltninger, til hvilke der aarlig staffles Penge paa den Maade, Penge, som man mulig ikke vilde faa bevilget direkte ad anden Vej. Jeg skal indrømme, at de Penge, der nu komme ind paa denne Maade, kunne blive Folk dyre; det er rigtigst nok, men Spillelysten gør, at Folk foretrakke denne dyrere Maade. Folk havde vistnok bedre af direkte at indbetale deres Bidrag til vedkommende Institutioner, men det gøre de ikke, de ville spille, og lad dem saa spille. Af det, der indvindes, afgives der saa Beløb til Frederiksborg Slots Genopførelse, Kjøbenhavns Enghjem, Idividualstalten, de danske Vaabenforendre, Diakonistiftelsen, Haandværkerforeningen i Kjøbenhavn og Læringshjemmet samt til de forskellige Haandværkerforeninger i Provinserne, som i sin Tid ejede de mange Smaalotterier. End-